

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA



LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 28/05

7 april 2005

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-453/03, C-11/04, C-12/04, C-194/04

ABNA Ltd, Fratelli Martini Spa, Ferrari Mangimi srl, Nevedi

**ADVOCAAT-GENERAAL TIZZANO SPREEKT ZICH UIT OVER DE
GELDIGHED VAN DE NA DE BSE-CRISIS EN DE DIOXINECRISIS
VASTGESTELDE RICHTLIJN BETREFFENDE MENGVOEDERS**

De verplichting tot het verstrekken van kwantitatieve informatie over de in de diervoeders gebruikte voedermiddelen draagt bij tot de traceerbaarheid en verhoogt de bescherming van de volksgezondheid, maar is alleen geldig wanneer de producenten niet verplicht zijn de exacte formules van de diervoeders bekend te maken

Om de volksgezondheid adequaat te beschermen tegen voedselcrises heeft de gemeenschapswetgever een richtlijn vastgesteld om de regeling van mengvoeders te wijzigen.¹ De vorige communautaire regeling, op grond waarvan op het etiket alleen de gebruikte voedermiddelen moesten worden aangegeven, zonder vermelding van de hoeveelheid, was namelijk inadequaat gebleken om de BSE-crisis en de dioxinecrisis het hoofd te bieden. De huidige regeling, die strenger is dan de voorafgaande, verplicht de producent om op het etiket van de diervoeders de specifieke naam van de gebruikte voedermiddelen aan te geven, hun gewichtspercentage ten opzichte van het totale gewicht, waarbij een marge van 15 % wordt getolereerd, alsmede het referentienummer van de partij. Bovendien moet de producent op verzoek van de klant het exacte percentage van de ingrediënten verstrekken.

De High Court of Justice van het Verenigd Koninkrijk, de Italiaanse Consiglio di Stato en de Nederlandse Rechtbank te 's-Gravenhage, geadieerd door vennootschappen die diervoeders produceren en die de respectieve nationale uitvoeringsvoorschriften betwisten, hebben het Hof gevraagd om zich uit te spreken over de geldigheid en de uitlegging van de richtlijn. Het Hof wordt met name gevraagd om zich erover uit te spreken, of de verplichting om kwantitatieve informatie over de samenstelling van diervoeders te verstrekken in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel, met het fundamentele eigendomsrecht,

¹ Richtlijn 2002/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 (PB L 63, blz. 23).

met de beginselen van voorzorg, gelijkheid en vrije beroepsuitoefening en of de richtlijn ook geldt, bij gebreke van een positieve lijst van in diervoeders te gebruiken voedermiddelen.²

In de conclusie die advocaat-generaal Tizzano vandaag heeft genomen wijst hij allereerst op het fundamentele belang dat de bescherming van de volksgezondheid in de communautaire rechtsorde toekomt, een belang dat zwaarder moet wegen dan economische belangen. Voorts beschikt de gemeenschapswetgever op een gebied als het gemeenschappelijk landbouwbeleid, waarop complexe politieke, economische en sociale afwegingen moeten worden gemaakt, over een ruime discretionaire bevoegdheid en moet de toetsing van het Hof zich derhalve beperken tot de vraag of er sprake is van eventuele kennelijke fouten.

De verplichting om kwantitatieve informatie op het etiket te verstrekken

Dit gezegd zijnde, is de advocaat-generaal in de eerste plaats van mening dat de verplichting om, met een marge, kwantitatieve informatie op het etiket te verstrekken gerechtvaardigd is, omdat deze geschikt en adequaat is om de volksgezondheid te beschermen.

De bestreden bepalingen hebben immers tot doel, de bescherming van de volksgezondheid te vergroten, daar aan veehouders en overheidsinstanties meer informatie moet worden gegeven over de samenstelling van diervoeders. Ofschoon de traceerbaarheid³ van de producten, aldus de advocaat-generaal, voornamelijk wordt gewaarborgd door de vermelding van het nummer van de partij, kunnen de veehouders en de overheid door de kwantitatieve informatie op het etiket sneller reconstrueren welke weg een besmette stof heeft afgelegd en de nodige maatregelen treffen om voedselcrises te bestrijden, waarbij tegelijkertijd ongerechtvaardigde ongemakken worden vermeden die verder gaan dan noodzakelijk is.

De verplichting om klanten de exacte samenstelling mee te delen

De andere verplichting om klanten de exacte hoeveelheid van de in diervoeders gebruikte ingrediënten mee te delen acht de advocaat-generaal daarentegen onevenredig.

Deze verplichting komt, geheel overbodig, bij de verplichting om informatie op het etiket te verstrekken. Bovendien dwingt zij de producenten om de exacte formules van de diervoeders aan hun eigen klanten bekend te maken, hetgeen zeer nadelig is voor hun onderneming. De advocaat-generaal is daarom van mening dat de gemeenschapswetgever zijn discretionaire bevoegdheid op het gebied van het landbouw- en gezondheidsbeleid kennelijk onjuist heeft gebruikt en geeft het Hof daarom in overweging, deze tweede verplichting ongeldig te verklaren.

Het ontbreken van een positieve lijst van in mengvoeders te gebruiken voedermiddelen

Hierna preciseert de advocaat-generaal dat de verplichting om de gebruikte voedermiddelen met hun specifieke naam te noemen niet afhangt van de vaststelling, door de Commissie, van een „positieve lijst” van bij de productie van diervoeders te gebruiken voedermiddelen. Ofschoon de opstelling van die lijst de omzetting van de richtlijn voor de lidstaten zou hebben

² In de procedures zijn opmerkingen ingediend door de Deense, de Franse, de Griekse, de Italiaanse en de Nederlandse regering, de regering van het Verenigd Koninkrijk, de Spaanse regering, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie van de Europese Gemeenschap.

³ Dat wil zeggen de mogelijkheid om een levensmiddel, op basis van verordening nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 31, blz. 1), door alle stadia van de productie, verwerking en distributie te traceren en te volgen.

vergemakkelijkt, staat het aan de lidstaten zelf om de maatregelen te treffen die nodig zijn om aan de verplichtingen van de richtlijn te voldoen. De advocaat-generaal voegt hieraan toe dat de lidstaten niet aan deze verplichting kunnen voldoen door gebruik te maken van een lijst waarop die voedermiddelen met de generieke benamingen worden genoemd.

Ten slotte gaat de advocaat-generaal in op de bevoegdheid van nationale overheidsinstanties om bij wijze van voorlopige maatregel de tenuitvoerlegging op te schorten van nationale maatregelen ter uitvoering van communautaire bepalingen waarvan de geldigheid wordt betwist. Zijns inziens bestaat een dergelijke bevoegdheid niet, zelfs niet wanneer een rechterlijke instantie van een andere lidstaat het Hof reeds heeft gevraagd om zich uit te spreken over de geldigheid van die communautaire bepalingen. Daar het om een overheidsinstantie gaat, is er immers geen sprake van het vereiste om de samenhang van het communautaire rechtsstelsel te verzekeren, een vereiste dat rechtvaardigt dat aan de nationale rechterlijke instanties, als derde, onafhankelijke en onpartijdige instanties (hetgeen bij de overheidsinstantie niet het geval is), wel de bevoegdheid is toegekend om voorlopige maatregelen te treffen.

N.B.: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof niet. De advocaten-generaal hebben tot taak het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: DA, DE, EL, ES, EN, FR, IT, NL, PL

De volledige tekst van de conclusie is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=nl>

vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: 00 352 4303 2170 Fax: 00 352 4303 3656